

Mylou Frencken

‘Terugkeren in Haarlem
voelde als thuiskomen’

‘Ondanks mijn verlegenheid was ik heel expressief’

Mylou Frencken weet met haar indringende liedjes een emotionele snaar te raken bij haar publiek. Naast haar werk in het theater is zij de zingende barvrouw in de televisiequiz Met het mes op tafel en daarnaast schrijft ze ook nog eens columns. Aan HRLM vertelt ze over expressiviteit, troost vinden en de rol van liedjes schrijven in haar eigen leven.

Mylou Frencken aanschouwde op 19 december 1966 het levenslicht in Amsterdam. "Stiekem vind ik het toch wel heel stoer dat in mijn paspoort staat dat ik een Amsterdamse ben", geeft ze lachend toe. Op haar vijfde werd haar vader benoemd tot notaris en het gezin verhuisde naar Haarlem. In de Wilhelminastraat werd een kantoor ingericht waarboven de familie Frencken ging wonen. Na een jaartje gingen de zaken zo goed, dat een huis in Haarlem-Zuid werd gekocht, vlak bij de Churchillaan. "Daar heeft het grootste gedeelte van mijn jeugd plaatsgevonden", blikt Mylou terug. "We hadden een heel fijn huis met een enorme tuin. Een heerlijke plek voor een dromerig type als ik. Ik fantaseerde heel vaak dat ik op het platteland leefde. Het had iets heel idyllisch, bloemetjes plukken bij de rododendron. Ik kom uit een vrij jarentachtiggezin waarin alles kon. Mijn vader was notaris, mijn moeder een artistieke Groningse. Dat hield elkaar leuk in stand. Ik ging naar de montessorischool en daar werd ik al vrij jong uitgedaagd om mezelf te uiten. Maar goed ook, want als kind was ik heel introvert en verlegen. Toch zag mijn moeder al vrij snel dat ik ondanks die verlegenheid heel expressief was. Liedteksten vond ik heel interessant en ik had een fascinatie voor de gedichten van Annie M.G. Schmidt. Ik tekende veel en dacht altijd dat ik illustratrice ging worden; mijn moeder tekende tenslotte ook. Totdat we een piano thuis kregen. Mijn vader dacht 'dat doe ik wel even'. Maar hij kon er geen moer van. Ik had er meer gevoel voor en kreeg op een gegeven moment les van een vriend van mijn vader, een jazzmusicus. Dat sloeg aan en al gauw durfde ik op de weeksluiting van de

montessorischool stukjes te spelen. Ja, er moest blijkbaar al vrij jong iets uit. Iets creatiefs."

Persoonlijkheidsprijs

Mylou woonde tot haar achttiende in Haarlem. "Na de havo werd ik toegelaten tot het selectiejaar van de Kleinkunstacademie in Amsterdam en de Toneelschool in Maastricht. De tijd was rijp om uit huis te gaan en ik wilde op kamers in Maastricht. En dat ging ik doen ook! Maar de toneelschool viel me vies tegen. Ik hoorde totaal niet thuis tussen die serieuze Shakespearefanaten", grinnikt Mylou. "Ik had vrij veel ervaring met bandjes en maakte liedjes. Maar op de toneelschool mocht ik niet eens in de buurt van een vleugel komen. Dat vond ik zó stom. En dan ook nog eens die emotietrainingen waar ik me helemaal kapot van schrok. Ik kreeg al snel in de gaten dat ik iets anders wilde. Na een jaar verhuisde ik naar Amsterdam, en op de Kleinkunstacademie zat ik helemaal op mijn plek. Ik zat al snel op het spoor van liedjes schrijven, een soort liedjescabaretière.

En in mijn laatste jaar ontmoette ik cabaretier en regisseur Bert Klunder. Hij zou later mijn man worden. Bert attendeerde me op het Cameretten Festival. Hij zei: 'Je moet echt meedoen, dat win jij makkelijk.' Hij regisseerde mijn afstudeerprogramma *Waar Zijn Ze*, waarmee ik in 1991 tweede werd op het Cameretten Festival. Tegen Hans Teeuwen kon ik niet op, maar ik won wel mooi de persoonlijkheidsprijs!"

Cabaretpolitie

Samen met haar echtgenoot Bert Klunder werd Mylou een komisch duo in het theater.

‘Als cabaretière wil ik mensen raken met mooie muziek en woorden’

“Dat was in het begin heel leuk, maar na een paar jaar verstikte het me. Ik had dikwijls het gevoel dat ik in zijn schaduw stond, en dacht een tijd dat het ook terecht was. Ik had mezelf te veel onder zijn vleugels genesteld. Wij hadden een duidelijke rolverdeling. Hij was een grote boze bullebak en ik een trillend blaadje. Ik speelde het bangige, bedeesde meisje, maar eigenlijk wilde ik dat helemaal niet. Ik wilde het liefst als Mylou Frencken mijn eigen liedjes zingen. Daarom ben ik een tijdje met theater gestopt. Ik was achter in de twintig en wilde graag een kind. Dat werd Madelief.” Het gezin ging in Alkmaar wonen en Mylou werd redacteur bij Sesamstraat. “Ontzettend leuk, maar ik snapte steeds minder goed wat ik daar deed. Dit wilde ik toch niet? Na heel lang nadenken, heb ik mijn baan opgegeven en toen Madelief een jaar of zeven was, ben ik weer begonnen met het schrijven van liedjes. Uiteindelijk werd het een avondvullend programma en ik kreeg steeds meer optredens in en om Alkmaar. Ik zat in mijn kracht”, glimlacht ze. “Voor Bert destijds best moeilijk. Hij geloofde in mij, maar aan de andere kant waren we ook een gezin geworden. Hij kende als geen ander de moeilijke weg van beginnend cabaretier zijn, door slechte recensies en half lege zalen heen bijten. Bert wist hoeveel energie dat kost en hield zijn hart vast. Hij stond niet te springen en dat vond ik natuurlijk heel erg. Toen ik bezig was met mijn *comeback* mocht hij zelfs de eerste keren niet komen kijken. Maar ik heb het altijd enorm belangrijk gevonden wat hij vond. Hij heeft altijd eerlijk zijn mening gegeven, afschuwelijk eerlijk zelfs. De cabaretpolitie, haha! Ja, het was best heftig om met zo’n streng iemand in één huis te wonen.”

Gemis

Maar toen opeens was hij er niet meer. Bert Klunder overleed in 2006 op 49-jarige leeftijd aan de gevolgen van een hersenbloeding. Mylou begon haar ervaringen als jonge weduwe op te schrijven en dit resulteerde in columns en het boek *Zonder Bert*. “Het leven ging verder. Maar het werd praktisch nog onmogelijker om een solocarrière te hebben. Tegelijkertijd moest ik wel, want er moest brood op de plank komen. Ik ging als een speer, er was voor mij ook geen enkele reden meer om mij terughoudend op te stellen. Om te denken dat ik het niet zou kunnen. Alsof ik ineens de ruimte kreeg. En die heb ik ook maar gepakt. Schrijven hielp en langzaam aan pakte ik een leven zonder Bert op. Mijn theaterprogramma *Alles nog prachtig* ging over het verlies en gemis. In deze voorstelling heb ik herinneringen aan Bert opgehaald en openhartig verteld over het opbouwen van een nieuw bestaan. Ik kwam

‘Na de dood van Bert wilde ik verandering’

langs theaters waar Bert ook op het podium had gestaan. Eigenlijk kwam ik steeds op ‘zijn werk’ waar iedereen heel liefdevol over hem sprak. Dat heb ik als heel bijzonder ervaren en daar vond ik troost in. Hij wordt echt gemist en dat vind ik heel leuk voor hem.”

Lachen en ontroeren

Daarna werd het tijd voor een theaterprogramma over vrolijkere dingen.

Dat werd de voorstelling *Uit Bed*, over doorgaan. “Als cabaretière wil ik mensen raken met mooie muziek en woorden. Dat wil ik zelf ook als ik naar een voorstelling ga. Een mooi lied of een ontzettend grappige conference vind ik zelf het allermooiste om voorgeschoteld te krijgen. Toon Hermans was zo’n grootheid die je even uit de werkelijkheid kon trekken en je kon meenemen in zijn idiotie. Zodat je even helemaal los komt. Maar alle dingen die ik doe, hebben te maken met het naar boven brengen van kleine dingen. Die andere mensen misschien niet eens zien. Eigenlijk een soort schelpen zoeken.” Het nieuwe theaterprogramma *Mylou geeft licht* staat alweer op de stoep. “Ik zit midden in de voorbereidingen voor mijn nieuwe programma. Ik schrijf het beste in de lente en zomer. Van deze seizoenen krijg ik heel veel energie. Natuurlijk ben ik altijd bang dat ik het beste al heb geschreven en daar niet meer overheen kom. Maar het is varen op je intuïtie. Soms heb ik heel geïnspireerde dagen waarop ik van alles schrijf, en dan weer een tijd helemaal niet. Als ik het even niet meer weet, stuur ik teksten door naar een vriendin in Spanje. Een goed klankbord. Nu ik erover nadenk, zij heeft deze rol overgenomen van Bert. Als ik nog maar één zin had, vroeg ik al aan Bert of het goed was. Daarin ben ik wel veel zelfstandiger geworden, hoor.”

Thuiskomen

Samen met Madelief woont de creatieve duizendpoot inmiddels weer in Haarlem. “Bert en Alkmaar hadden een huwelijk en hij was niet uit Alkmaar weg te rammen. Ik begreep dat Bert zich daar helemaal thuis voelde, maar toen Madelief iets groter werd, vond ik het zo

ver weg van alles. Ik miste mijn vriendinnen steeds meer en ik kreeg ontzettend de behoefte om terug te keren naar Haarlem. Bert wilde daar niets van weten. Daar kreeg ik licht ongeruste gevoelens over: Shit, dacht ik, moet ik hier voor altijd blijven? Ik voelde me ontzettend 'Haarlems' in Alkmaar. Ik praat belachelijk netjes en voelde me daar soms een overdreven opgedirkte mevrouw. In Alkmaar zijn de mensen toch iets meer ingehouden. Ik snapte niet meer wat ik daar deed en ik heb het huis in Alkmaar toen al vrij snel in de verkoop gezet. Madelief was op dat moment elf en voor haar was het heel moeilijk. Eigenlijk was het heel wreed om haar in groep acht van school te laten wisselen. Maar ik wilde zo graag verandering na de dood van Bert. Madelief en ik zitten nu vier jaar in Haarlem en het voelde echt als thuiskomen." En de toekomst? "Ik hoop heel lang en gelukkig met Madelief en mijn nieuwe liefde samen te leven. Bert was een man van de tekst, en mijn nieuwe liefde is een man van de muziek. Hij componeert en is een waanzinnig goede jazzmuzikant. Dat bewonder ik en vind ik inspirerend. Het is heel leuk om weer iemand naast me te hebben die het vak snapt. Verder hoop ik lekker veel liedjes achter te laten die een eigen leven gaan leiden in Nederland." ★

De Olifant 2011

Mylou Frencken werd genomineerd voor de regionale kunst- en cultuurprijs De Olifant 2011. De overige kanshebbers waren Stefan Kasper, Baskerville, Otto Tausk en Ad de Bont. De genomineerden hebben naar het oordeel van de jury een bijzondere bijdrage geleverd aan het cultuurklimaat in Kennemerland. Mylou hierover: "De nominatie kwam als een totale verrassing. Ik denk dat ik iets bijdraag aan de uitstraling van Haarlem en dat vind ik een hele leuke rol. Een Haarlemmer wordt vaak gezien als een houten hark, maar zo voel ik mezelf helemaal niet. Ik wil Haarlem iets beweeglijker en kleurrijker maken!"

